Maa- ja metsätalouden valtiontukiuudistus

Neuvotteleva virkamies Vesa Kahilampi

Maa- ja metsätalousvaliokunnan kuuleminen 8.3.2022

Toimialakohtainen sääntely

Valtiontukisäännöt poikkeavat tietyillä toimialoilla yleisestä sääntelystä.

= Maataloudella ja kalataloudella omat valtiontukisäännöt

➢ Toimialat rajattu pääsääntöisesti yleisten instrumenttien, kuten yleisen RPA:n tai yleisen *de minimis* -asetuksen soveltamisalan ulkopuolelle

= Metsätalouden toimenpiteet monesti mahdollisia useaa kautta

Perusteena toimialan ominaispiirteet

- Tiivis linkki EU:n yhteiseen maatalouspolitiikkaan / yhteiseen kalastuspolitiikkaan
- Yritysten koko ja sektorin rakenne, alueellinen merkitys, luonnonolosuhteet

➢ Maa- ja kalataloudella omat suuntaviivat, RPA:t, *de minimis* –asetukset

Valtiontukiuudistus

Valtiontuen sääntelykehikkoa uudistetaan tasaisin väliajoin

- Edellinen iso uudistus 2014: vähemmän notifiointia, enemmän RPA-tukia
- Seuraava iso uudistus käynnissä
- Green Deal tuo kestävyyden ja ilmaston uudella tavalla keskiöön
  - Ns. Twin transition – Green & Digital
- Maatalouden uudet valtiontukisäännöt samaan aikaan CAP:n kanssa 2023

Maa- ja metsätalouden valtiontukiuudistus

- Uudistettavana maa- ja metsätalouden sekä maaseutualueiden suuntaviivat ja maa- ja metsätalouden RPA

Keskeisiä horisontaalisia muutoksia:

- Suuntaviivojen yhteisiin arviointiperusteisiin lisätty valitun taloudellisen toiminnan/alan kehitys – ylläpito ei riitä (C-594/18, *Hinkley Point C*)
- Suuntaviivojen investointitukien arvioinnissa komissio kiinnittää huomiota taksonomiakriteereihin
- Julkaisu- ja avoimuusvelvoitteen rajaa lasketaan kautta linjan – yleiset ja metsätalouden tuet jatkossa 100 000 EUR, maatalouden tuet 10 000 EUR

Maa- ja metsätalouden valtiontukiuudistus

Keskeisiä maa- ja metsätalouden muutoksia:

- Green Dealin tavoitteita tukevien ilmasto- ja ympäristötukien laajempi mahdollistaminen
- Maatalouden investointitukien tuki-intensiteetin yhtenäistäminen
- Maatalouden neuvontapalveluihin *de minimis* –tyyppinen kumulaatio (enintään 25 000 EUR / 3v neuvontatukia)
- Metsätalouden RPA-toimenpiteiltä poistettu vaatimus kuulumisesta CAP-suunnitelmaan

Maa- ja metsätalouden valtiontukiuudistus

Suuntaviivoihin uusia toimenpiteitä

- Haitallisten vieraslajien vahinkojen korvaaminen, ennaltaehkäisy, hävittäminen
- Laajemmat toimenpiteet hiiliviljelyn tukemiseksi
  - Tietyissä tapauksissa myös tulosperusteisuus mahdollista
  - Rajatuissa tapauksissa mahdollista maksaa ensimmäistä kertaa myös luontoarvoista

RPA:n soveltamisalaa laajennetaan

- Uusina toimenpiteinä tuki suojeltujen eläinten aiheuttamien vahinkojen ennaltaehkäisemiseksi ja korvaamiseksi ja tuki Natura 2000 -haittojen kompensoimiseksi

Jatkoaskeleet

- Julkinen kuuleminen on käynnissä 13.3.2022 asti: https://ec.europa.eu/competition-policy/public-consultations/2022-agri_en
- Maa- ja metsätalouden sääntöjen ensimmäinen käsittely valtiontukien neuvoa-antavassa komiteassa 10.-11.3.2022
- Komissio ehdottaa muutoksia julkisen kuulemisen ja komitean kommenttien pohjalta
- Toinen käsittely arviolta kesällä/syksyllä
- Suunniteltu voimaantulo 2023 alusta

Vesa.Kahilampi@mmm.fi
MMM/RO/EUKA

mmm.fi/valtiontuet